

tionen: Hvad de Herrer beder om, er alt sket. Jeg nævner dette, fordi jeg tror, at det ikke vilde være til Skade for Rigsdagens Anseelse ude i Befolkningen, om den nu imødekom det Krav, som med stigende Styrke — derom har jeg Erfaring — rejser sig i alle Kredse af det danske Folk, Kravet om gennem Folkeafstemning at komme til at øve direkte Indflydelse paa de store betydningsfulde Spørgsmaal. Jeg tror, det vilde højne Rigsdagens Anseelse, om den ikke ventede, indtil dette Krav blev saa stærkt, at det maaske kom og bankede paa Christiansborgs Døre — med Knoerne. Det vilde højne Rigsdagens Anseelse, om vi af egen fri Villie sagde til Vælgerne: Det, der er jeres moralske Ret, Folkeafstemningen, venter vi ikke med at give jer, til I kommer og kræver det, det giver vi, Rigsdagen, Folket af eget frit Initiativ.

Ellinger: Jeg vil tillade mig at føre Forhandlingerne tilbage til den vigtige Sag, hvorom Lovforslaget drejer sig, og hvorom Diskussionen altsaa ogsaa skulde føres.

I intet andet Land Verden over, Panama fraregnet, har en Regering dristet sig til at fremsætte et Forslag som det foreliggende; og det er jo ganske rigtigt, hvad et æret Medlem tidligere har udtalt i Dag, at dette i Virkeligheden er Eventyrpolitik — man kunde ogsaa sige: Ligeledens Politik. Men Panama gør altsaa gældende, at de var dog de første. Alene Navnet „Panama“ er jo i høj Grad ærefrygtindgydende. Forholdet i Panama er imidlertid dette, at de Forenede Stater havde sat sig fast der. Staterne ønskede, at Columbia skulde overlade det Panama-Kanalen, men Prisen var for høj, og ved et mærkeligt Træf opstod der saa et Oprør i Panama, som den 4. November 1903 erklærede sig for uafhængigt, og allerede den 12. i samme Maaned anerkendte Staterne Panama som en selvstændig Stat og lod sin Flaade forhindre, at Columbia sendte Tropper af Sted mod det oprørske Panama. 5 Dage senere var Traktaten om Kanalzonens Afstaaelse til Staterne bragt i Stand. Ved denne fik Staterne en 5 miles bred Zone paa begge Sider af Kanalen saavel som Kyststrækning til Anlæggelse af Fæstninger; Byerne Panama og Colon ligger faktisk under de Forenede Staters Jurisdiktion og under deres Kanoner. Dette er Historien om Panamas Afrustning, og Spørgsmaalet er nu dette for Danmark: Skal vi følge Panamas glørværdige Eksempel, og skal vi lade alle Teorier og fantastiske Dogmer

gaa forud for Kendsgerningerne, eller skal vi bære os ad, som alle andre Stater gør, store som smaa?

Socialdemokratiets i Fredags fungerende Ordfører (Henrik Nielsen) sagde: Vi kan kun konstatere Neutralitetsbrud, intet mere. At sligt nu kan siges, kan jo kun forklares ved, at det ærede Medlem maatte træde til som Ordfører paa Grund af den udpegede Ordførers Sygdom; thi ingen kan dog bestride, at vi har Pligt til at hævde vor Neutralitet, at vi har Pligter som Medlem af Folkeforbundet, og at vi har Pligter overfor Norden. Danmark ligger jo ved Sund og Bælt mellem Nordsøen og Østersøen; hvis Danmark berøver sig Muligheden for at værges sig, betyder det kun, at Stater, der har Interesse deraf, i Tilfælde af en Krig næsten uden Ofre besætter Landet; idet de dels kan hente store Forraad derfra, dels kan sikre sig Herredømmet over Forbindelserne mellem Nordsøen og Østersøen. En saadan Besættelse vil ikke alene være en Forsmædelse for Landet, men kunde ogsaa komme til at koste os langt mere, end om Danmark havde opretholdt et virksomt Forsvar, og vi har ikke Lov til at forbedre de strategiske Betingelser for en saadan angribende Magt. En Forholdsregel, der bidrager til noget saadant, er en Trusel mod Freden; Europa vil derfor ikke kunne betragte Spørgsmaalet om Danmarks Afrustning med Ligegyldighed og gør det heller ikke. Socialdemokratiet har en Tilbøjelighed til at gøre Staten til en Forsøgsumleplads for sine Doktriner, at eksperimenterer paa Bekostning af Landets Velværd. Men selv et Blad som Dresdner Nachrichten harcellerer over, at en dansk Minister sætter sig i Hovedet, at han vil vise Verden, hvorledes en vaskekægte Socialdemokrat forstaar at udforme Partiprogrammets Antimilitarisme og Afrustning i Praxis uden Hensyn til de mest elementære Fordringer til national Sikkerhed. Og Bladet tilføjer, at denne Afrustningsaktion rækker langt ud over det lille Land, fordi afgørende internationale Hensyn kommer med i Betragtning. Der er her Tale om Forpligtelser overfor andre Stater; i vore Overvejelser maa vi være i Overensstemmelse med andre Staters Opfattelse af gensidige internationale Forpligtelser. Naturligvis, hvis Folkeforbundet vilde tilstaa Danmark at nyde alle Fordelene af internationale Overenskomster uden at skulle yde noget til Gengæld i militær Henseende og traktatmæssigt garanterede os denne Begunstigelse overfor alle Konsekvenser — ja, saa var Sagen straks en anden. Men Danmark kan jo umuligt